

дове, а главно първите и грозде. Прѣди да потеглятъ за Одринъ, отслужилъ се молебенъ въ лагера, дѣто присъствали и всички българи отъ Ямболъ.

Руския походъ отъ Ямболъ до Одринъ прѣзъ Кючюкъ-Дервенъ¹⁾ е билъ извѣнредно мѫжителенъ. Турцитѣ при отглюването си отъ Ямболъ за Одринъ унищожили всички гладенци по пътя, за да изморятъ отъ жажда неприятеля. Русите стигатъ въ Одринъ на 17-и Августъ тъй че цѣлия пътъ отъ Сливенъ до тамъ е билъ взетъ за четири дена. Половината отъ обознитѣ коне измрѣли отъ умора, а войниците, близо отъ 20,000 души, били извѣнредно изтощени. Единъ малъкъ турски куражъ е можелъ да тури край на цѣлия походъ; но Одринъ подобно на другите градове се прѣдалъ доброволно. Въ него е имало около 40—50,000 войника само отъ напуснатите прибалкански градове! Русите влизатъ тамъ на 8-и безъ единъ гърмежъ. Тукъ се е намиралъ и сливенския командантъ *Халилъ паша*. Турцитѣ слагатъ окончателно оръжието си и се сключва миръ²⁾.

Русите войници сѫ страдали много отъ разни епидемически болести. Мотке отдава това на Айтось, дѣто русите оставили много непогребани лешове на убити турци, коне и камили. Прѣзъ октомври сѫщата година, въ главната руска квартира подъ Балкана е имало само 8,000 здрави войници. 9,000 е имало болни и измрѣли (отъ треска и холера).³⁾.

Влизането на русите е било нѣщо като второ присъствие за сливенци. Историята едва ли помни събитие, посрѣдното съ такава неописуема радост, послѣдвано съ неодържими страсти и остьрвения, като това на 31-и юлий

) „Малъкъ-Дервентъ“ или Лалково, на с. отъ Голъмъ-Дервентъ. Дибичъ е избралъ тоя маршрутъ, вѣроятно, за да изненада түците.

²⁾ Дибичъ е билъ нисъкъ на бой и пъленъ, съ орловъ носъ. По-рано се е отличилъ въ руската кампания на Витгенщайнъ прѣзъ 1810 г. Той умира двѣ години слѣдъ похода си подъ Балкана, Нареченъ е Забалкански, защото прѣвъ отъ русите е миналъ подъ Балкана, когато до тогасъ, русите сѫ стигали до Шуменъ, Прѣславъ, Разградъ и Търново. Другарите му го наричали „Малкия Наполеонъ“, защото домязвалъ по бой и външностъ на Наполеонъ. „Ср. за него Alexander op. cit., 162; биографа му Belmont: Graf von Diebitch — Zabalkanski, neben Russland vorzüglichsten Feldherren. Dresden, 1830. Дибичъ е получилъ прѣзимето си Забалкански по официаленъ редъ, съ рекспипът отъ императора въ деня, когато стига въ с. Драгоданово, на пътъ за Сливенъ (Sliwno), s. 163.“

Похода на Дибичъ подъ Балкана е смяялъ цѣлия европейски свѣтъ.

³⁾ Alexander, op. cit.; Майоръ Russel, op. cit., 151 — 152 etc.